

Svar på Nordisk Råds genfremssatte rekommandationer 33/2013 og 34/2013

33/2013 Gjensidig utbetaling af pant på bokser og PET-flasker

Rekommandasjonen har følgende formulering:

- Nordisk råd rekommanderer regjeringene i Danmark, Finland, Sverige og Norge at i samarbeid med de nasjonale pantorganisasjoner å utvikle og inngå en avtale om gjensidig utbetaling
- av pant pålegge pant på bokser som forhandles på ferjer mellom landene

Regeringerne i Danmark, Finland, Sverige og Norge finder, at Nordisk Råds rekommandation i store træk svarer til Nordisk Råds tidligere rekommandation 16/2010 og 17/2010. Både de tidligere og den genfremssatte rekommandation 34/2013 har baggrund i et meget stort antal emballager (især dåser), som nordiske borgere indkøber i grænsehandelen i ikke nordiske lande. Undersøgelser viser, at langt den største del af disse privatimporterede drikkevareemballager stammer fra danskeres og i mindre omfang svenskeres indkøb i den tyske grænsehandel, hvor der ikke opkræves pant, og fra finners indkøb i Estland, hvor panten er meget lavere end i Finland.

De miljømæssige problemer som følge af grænsehandel mellem de nordiske lande anser regeringerne for at være relativt små. For det første vurderes mængden af emballager, der købes i et nordisk land for at blive tømt og bortskaffet i et andet nordisk land, at være relativt lille sammenholdt med emballager købt i grænsehandelen i lande uden for Norden. For det andet vurderes de eksisterende pantsystemer i de nordiske lande for at være effektive og velfungerende med høje returprocenter. Andelen af drikkevareemballager, der ikke indsamles til genanvendelse via pantsystemer eller andre nationale ordninger, er således lille, når man ser bort fra drikkevareemballager fra grænsehandel i Tyskland og Estland. Emballager fra denne grænsehandel kan dog også afleveres i mange af de automater, som er opstillet til pantbelagte emballager.

Landenes regeringer har forstået, at Nordisk Råds genfremssatte rekommandation om gensidig udbetaling af pant for dåser og plastflasker, bl.a. har baggrund i den cost-benefit analyse af et fælles nordisk pantsystem, som blev offentliggjort i januar 2013. Det fremgår således, at analysen efter Nordisk Råds opfattelse indikerer, at det vil give et samfundsøkonomisk afkast at indføre gensidig udbetaling af pant, og at afkastet vil være meget højt, hvis det lykkes at opnå en

aftale om pant i grænsehandelen. Resultatet af den efterfølgende følsomhedsberegning på cost-benefit analysen gennemført for affaldsgruppen under Nordisk Ministerråd i april 2013, viser, at et fællesnordisk pantsystem ikke er samfundsøkonomisk lønsomt uden bilaterale aftaler.

Omkostninger for at oprette et nordisk pantsystem vil være for store i forhold til miljøgevinsten. Det er derfor lønsomt at rette fokus mod de store mængder drikkevareemballager, der købes i grænsehandlen i Tyskland og Estland uden, at nordiske kunder betaler pant. Det vil også være samfundsøkonomisk lønsomt at arbejde for et fællesnordisk pantsystem i kombination med bilaterale aftaler, men dog ikke så lønsomt som udelukkende at koncentrere sig om de bilaterale løsninger.

Regeringerne i Danmark, Finland, Sverige og Norge finder, at forslaget om et fælles nordisk pantsystem heller ikke kan begrundes ud fra et miljøperspektiv. De nationale pantsystemer i de nordiske lande anses tilstrækkelige til at tage hensyn til forsvarlig miljømæssig behandling af drikkevareemballagen igennem høj returgrad og genanvendelse. Den drikkevareemballage, som forhandles over nordiske landes grænser, og som ikke er omfattet af pantsystemer i det enkelte land, vil i stor grad opnå en forsvarlig behandling ved, at den enten ender i pantautomaterne (uden at det bliver ubetalt pant) eller bliver samlet igennem retursystemerne for plast, glas eller metal og evt. bliver behandlet sammen med restaffald.

Uagtet resultatet af den cost-benefit analysen, som Nordisk Råd fik udført, er regeringerne i Danmark, Finland, Sverige og Norge fortsat af den opfattelse, at de væsentligste problemer som følge af grænsehandel stammer fra grænsehandel i ikke nordiske nabolande. Derfor bør indsatsen koncentrerer om at lave bilaterale aftaler eller løsninger mellem de lande, hvor grænsehandlen er størst. Som anført i svaret på rek. 34/2013 arbejdes der fra dansk side hårdt på at nå en bilateral løsning med Tyskland om pant i den tyske grænsehandel. I Finland har man gennemført en udredning om pantsystemets funktionalitet, udviklingsbehov og genbrug af drikkeemballage. Passagerernes import (nærmest fra Estland) af drikkevarer indgår som et af de spørgsmål stillet i udredningen, som dog fokuserede på de nationale spørgsmål. Udredningen viser blandt andet, at de privatimporterede dåser har en stor returprocent, selv om de ikke er pantmarkerede, enten igennem indsamling af drikkeemballager eller igennem indsamlingsbeholdere for mindre metalaffald.

På denne baggrund finder landenes regeringer ikke anledning til at igangsætte særlige initiativer med henblik på en nordisk aftale om gensidig udbetaling af pant for emballager indkøbt fra Gedser i Danmark til Kiruna i Sverige eller fra Bergen i Norge til Joensuu i Finland.

For så vidt angår spørgsmålet om pant på dåser, der forhandles på færger mellem de nordiske lande, finder landenes regeringer ikke, at et sådan initiativ har høj prioritet rent miljømæssigt sammenholdt med initiativer rettet mod grænsehandlen i Tyskland og evt. Estland.

Regeringerne i Danmark, Finland, Sverige og Norge mener for deres del, at rekommandationen kan afskrives.

34/2013 Avtale med Tyskland om pant på bokser og PET-flasker

Rekommandasjonen har følgende formulering:

- *Nordisk Råd rekommanderer regjeringene i Danmark og Sverige, å inngå en avtale med Tyskland om pant på bokser og PET-flasker i grensehandelen i Tyskland.*

Fra dansk side er der gennem en længere årrække arbejdet på - i dialog med Tyskland - at finde en løsning, så der også opkræves pant i den tyske grænsehandel. Sagen har vist sig at være yderst kompliceret. I 2009 blev der opnået politisk enighed mellem Danmark og Tyskland om, at der skal opkræves pant for de dåser, som danskere køber i den tyske grænsehandel, således at panten kan indløses i Danmark. Landenes miljømyndigheder har siden været i dialog om den praktiske løsning og har arbejdet hårdt på sagen. Senest blev forhandlingerne midlertidigt sat på stand by henover efteråret 2013 på grund af det tyske valg. Arbejdet og dialogen om den praktiske løsning er genoptaget efter årsskiftet 2013/2014. Den danske regering presser fortsat på for en snarlig løsning med henblik på, at en endelig bilateral aftale om pant i den tyske grænsehandel kan indgås.

Danmark og Tyskland fortsætter dialogen på tidspunktet om en bilateral løsning, hvilket også understøtter de nordiske regerings svar på Nordisk Råds rekommandation om, at bilaterale aftaler er løsningen på problemer, der følger af grænsehandel mellem enkelte medlemsstater.

Da sagen anses for ikke at være et nordisk anliggende, mener den danske og svenske regering, at rekommandationen kan afskrives.